

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්වගණනය කළ මතය

ඖෂධ නිෂ්පාදනය, සැපයීම් හා නියාමන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඖෂධ නිෂ්පාදනය, සැපයීම් හා නියාමන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් අඩංගු සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2022 ජුනි 28 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2022 ජූලි 20 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඖෂධ නිෂ්පාදනය, සැපයීම් හා නියාමන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්යසාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මාගේ මතය තත්වගණනය කරනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශය විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කර ගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මකභාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම් හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීම්ගෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලදී. .
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(1)(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව, පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වන බව.
- (ආ) ඉකුත් වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මා විසින් කර තිබුණු නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 ගිණුම් ඉදිරිපත් කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව, රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වාර්ෂික කාර්යසාධන වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ කාර්යසාධන වාර්තාවේ කෙටුම්පතක් ඉදිරිපත් කරන බව.	ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 66 ප්‍රකාරව, යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ අත්පත් කර ගැනීම් වැය විෂයයෙන් ගෘහ භාණ්ඩ හා කාර්යාලීය උපකරණ අත්පත් කර ගැනීම් වැය විෂයය වෙත මාරු කර තිබුණු රු.6,000,000 ක් වැඩසටහන් අනුව වියදම් ප්‍රකාශයෙහි ඇතුළත් කර නොතිබුණි. ඒ අනුව එම වැය විෂයයන් දෙකෙහි මුළු ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනය ඊට සමාන අගයකින් පිළිවෙලින් වැඩියෙන් හා අඩුවෙන් දැක්වේ.	2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී මෙම අඩුපාඩු නිවැරදි කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව වැය විෂයයන් අතර මාරුකිරීම් නිවැරදිව ගැලපිය යුතුය.

1.6.2 මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ඒසීඒ - 5(ඒ) ආකෘතියට අනුව පිළියෙල කර තිබුණු කුලී හා වැඩ අත්තිකාරම් ගිණුමෙහි 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය හා ඒසීඒ - 5(බී) ආකෘතියට අනුව පිළියෙල කර තිබුණු කුලී හා වැඩ අත්තිකාරම් සංචිත ගිණුමෙහි එදිනට ශේෂය වූ රු.7,570,493 ක්, එදිනට පිළියෙල කර තිබුණු මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශය තුළ පිළිවෙලින් මූල්‍ය වත්කමක් හා කුලී වැඩ අත්තිකාරම් සංචිතයක් ලෙස දක්වා නොතිබුණි.</p>	<p>2022 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී මෙම අඩුපාඩු අවම කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>සියළු ගිණුම් හා ඊට අදාළ ආකෘතීන් නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්වල ශේෂ එකතුව රු.366,214,778 ක් වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් SA 82 ආකෘතිය ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාරය විසින් පිළියෙල කර තිබුණු සමුච්චිත මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම් ශේෂවල එදිනට එකතුව රු.1,103,136,134 ක් වූයෙන් වෙනස රු.736,921,356 ක් විය. වෙනසට හේතු අනාවරණය නොකෙරුණි.</p>	<p>සීගාස් වෙබ් අඩවියේ පැවති දෝෂයක් හේතුවෙන් ගෙන භාණ්ඩාගාරය විසින් නිකුත් කර තිබුණු පරිගණක මුද්‍රිත සටහන් නිවැරදි නොවන බැවින් භාණ්ඩාගාරය සමඟ සාකච්ඡා කර නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>සියළු ගිණුම් හා ඊට අදාළ ආකෘතීන්, භාණ්ඩාගාරය විසින් පිළියෙල කරන පරිගණක මුද්‍රිත සටහන් සමඟ සැසඳිය හැකි වන ලෙස නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) ඒසීඒ - 2(ii) ආකෘතියට අනුව පිළියෙල කර තිබුණු වියදම් ප්‍රකාශයට අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මූල්‍ය නොවන වත්කම් අත්පත් කර ගැනීම් රු.400,565,715 ක් වුවද, CIGAS වැඩසටහනට අනුව එය රු.224,237,210 ක් හා SA 82 ආකෘතිය ප්‍රකාරව භාණ්ඩාගාරය විසින් පිළියෙල කර තිබුණු සමුච්චිත මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම් ප්‍රකාශනයට අනුව එය රු.305,597,324 ක් වූයෙන් වෙනස පිළිවෙලින් රු.176,328,505 ක් හා රු.94,968,391 ක් විය. වෙනසට හේතු අනාවරණය නොකෙරුණි.</p>	<p>-එම-</p>	<p>-එම-</p>

<p>(ඇ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශයට අනුව එදිනට මූල්‍ය නොවන වත්කම් ගිණුම්වල ශේෂ එකතුව රු.1,413,095,004 ක් වුවද, CIGAS වැඩසටහනට අනුව එම ශේෂය රු.597,059,434 ක් වූයෙන් වෙනස රු.816,035,570 ක් විය. වෙනසට හේතු අනාවරණය නොකෙරුණි.</p>	<p>සීගාස් වෙබ් අඩවියේ පැවති දෝෂයක් හේතුවෙන් ගෙන භාණ්ඩාගාරය විසින් නිකුත් කර තිබුණු පරිගණක මුද්‍රිත සටහන් නිවැරදි නොවන බැවින් භාණ්ඩාගාරය සමඟ සාකච්ඡා කර නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>මූල්‍ය නොවන වත්කම් නිවැරදිව CIGAS වැඩසටහනට ඇතුළත් කළ යුතුය.</p>
--	--	--

1.6.3 මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය

 පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
<p>(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අග්‍රිම රු.101,591,597,255 ක් වුවද, එම අගය රු.102,091,597,255 ක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශයට ඇතුළත් කර තිබුණු අතර වෙනස රු.500,000,000 ක් පුද්ගල පඩිනඩි හා මෙහෙයුම් වියදමක් ලෙස ඇතුළත් කර තිබුණි. එසේම සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩාගාරය වෙත පියවා තිබුණු අග්‍රිමවල නිවැරදි අගය රු.20,822,072 ක් වුවද, එය රු.43,154 ක් ලෙස මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ දක්වා තිබුණි. තවද 2021 ජනවාරි 01 දිනට මුදල් ශේෂය රු.23,364,372 ක් වුවද, එය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ගෙවා තිබුණු පුද්ගල පඩි නඩි හා මෙහෙයුම් වියදම් රු.2,542,300 ක් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>විගණන නිරීක්ෂණ සමඟ එකඟ නොවන බව, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී භාණ්ඩාගාරයෙන් ලද අග්‍රිම රු.102,091,597,255 ක් වන බව හා එහි වෙනස රු.500,000,000 ක් භාණ්ඩාගාරය විසින් සෘජුවම ශ්‍රී ලංකා ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව වෙත නිකුත් කළ අග්‍රිම බව.</p>	<p>මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැයකර තිබුණු රු.1,852,375 ක මූලධන වත්කම් අත්පත්කර ගැනීම් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය තුළ ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේ දැක්විය යුතු වුවද, ඒ වෙනුවට මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් යටතේද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වැයකර තිබුණු රු.11,275,826 ක මෙහෙයුම් වියදම් ආයෝජන ක්‍රියාකාරකම් යටතේද දක්වා තිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව හා ලබන වසර සඳහා නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කරන බව.</p>	<p>-එම-</p>

1.6.4 ලේඛන හා පොත්පත් පවත්වා නොතිබීම

රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් පහත දැක්වෙන ඇතැම් ලේඛන පවත්වා නොතිබුණු අතර, ඇතැම් ලේඛන විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණු බව නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මුදල් රෙගුලාසි 214 ප්‍රකාරව බැරකම් පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.	වර්තමානයේ භාවිතා කරන ITMIS හා CIGAS පද්ධති මගින් බැරකම් ඇතුළත් කිරීමේ හැකියාවක් පවතින බව හා මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව ඉදිරියේදී බැරකම් පිළිබඳ ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව බැරකම් ලේඛනයක් පවත්වාගත යුතුය.
(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 891(1) ප්‍රකාරව ඇප තැන්පත් ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.	මුදල් රෙගුලාසි 891(1) ප්‍රකාරව ඇප තැන්පත් ලේඛනයක් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් පවත්වාගෙන යන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා ඇප තැන්පත් ලේඛනයක් පවත්වා ගත යුතුය.
(ඇ) මුදල් රෙගුලාසි 1645(අ) ප්‍රකාරව වාහන ලොග් පොත් විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණු අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.	ඉදිරියේදී වාහන ලොග් පොත් නිවැරදිව යාවත්කාලීන කිරීමට කටයුතු කරන බව.	පොදු 267 අකෘතිය ප්‍රකාරව වාහන ලොග් පොත් සියළු වාහන සඳහා පවත්වා ගත යුතුය.
(ඈ) මුදල් රෙගුලාසි 1647(ඉ) ප්‍රකාරව වාහන ලැයිස්තුගත කිරීමේ ලේඛනය නිවැරදි ආකෘතිය ප්‍රකාරව පවත්වා නොතිබුණි.	වාහන ලැයිස්තුගත කිරීමේ ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව වාහන ලැයිස්තුගත කිරීමේ ලේඛනයක් නිවැරදි ආකෘතිය ප්‍රකාරව පවත්වා ගත යුතුය.

1.6.5 ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සිදු කළ යුතු සහතිකවීම්

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වන වගන්තියේ විධිවිධාන අනුව ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් පහත සඳහන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් සහතිකවීම් කළ යුතුව තිබුණත් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
(අ) අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය කර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායී ලෙස කර ගෙන යෑමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදු කර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදු කළ බවට ප්‍රකාශ විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2021 වර්ෂයේදී රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයතන ප්‍රධානීන්ගේ මාසික රැස්වීම්වලදී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතිය පිළිබඳ සමාලෝචනයන් සිදු කර අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදුකළ නමුත් ඒ පිළිබඳව විගණකාධිපති දැනුවත් කිරීමට නොහැකි වූ බැවින් ඉදිරියේදී ඒ පිළිබඳව දැනුම් දීමට කටයුතු කරන බව.	ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) විගණකාධිපතිවරයාට අවශ්‍ය වන පරිදි නිශ්චිත කාලසීමාවන් තුළ සියළුම විගණන විමසුම්වලට පිළිතුරු සැපයීම සිදු වන බවට ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සහතික විය යුතු වුවද, 2022 ජූනි 20 දින වන විට ගණනය කළ හැකි අගය එකතුව රු.91,256,026,598 ක් වූ විගණන විමසුම් 25 ක් සඳහා පිළිතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී විගණන විමසුම් වලට අදාළ පිළිතුරු නියමිත කාල සීමාව තුළදී ලබාදීමට කටයුතු කරන බව.	-එම-

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 වියදම් කළමනාකරණය

මුදල් රෙගුලාසි 50 ප්‍රකාරව, නිවැරදි සහ තාක්වික ලෙස ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කර නොතිබුණු බව පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් අනුව තහවුරු විය.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මූලධන වැය විෂයයන් 01 ක හා පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 07 ක් සඳහා සලසා ගෙන තිබුණු පිළිවෙලින් රු.18,000,000 ක් හා රු.9,648,000,000 ක ප්‍රතිපාදනයෙන් පිළිවෙලින් රු.6,000,000 ක් හා රු.2,671,582,000 ක් හෙවත් සියයට 23 සිට සියයට 100 අතර පරාසයක ප්‍රතිපාදන මුදල් රෙගුලාසි 66 යටතේ වෙනත් වැය විෂයයන් වෙත මාරු කර තිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව, රට තුළ පැවති කොවිඩ් වාතාවරණය අනුව සමහර වැය විෂයන් සඳහා ඇස්තමේන්තුගත ප්‍රතිපාදන ඉක්මවූ අතර ප්‍රතිපාදන ඉතිරිව තිබුණු වැය විෂයන්වලින් මුදල් රෙගුලාසි 66 යටතේ වෙනත් වැය විෂයයන් වෙත ප්‍රතිපාදන මාරු කළ බව හා එක් එක් වැය විෂයන් සඳහා පැහැදිලි කිරීම් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව නිවැරදි සහ තාක්වික ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කළ යුතුය.
(ආ) 2021 අයවැය ඇස්තමේන්තුව මඟින්, ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණු මූලධන වැය විෂයයන් 03 ක් හා පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 01 ක් වෙත පිළිවෙලින් රු.74,150,000,000 ක් හා රු.1,600,000,000 ක්ද සහ ප්‍රතිපාදන සලසා තිබුණු පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 02 ක් වෙත රු.15,070,000,000 ක්ද වශයෙන් පරිපූරක ඇස්තමේන්තු මගින් අතිරේක ප්‍රතිපාදන සලසා ගෙන තිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව, රට තුළ පැවති කොවිඩ් විසංගතය පාලනය සඳහා අවශ්‍ය එන්නත් හා අනෙකුත් වෛද්‍ය සැපයීම් මිලදී ගැනීම සඳහා පරිපූරක ඇස්තමේන්තු මඟින් ප්‍රතිපාදන සලසා ගත් බව.	-එම -
(ඇ) පුනරාවර්ථන වැය විෂයය 04 ක් සඳහා සලසා ගෙන තිබුණු රු.6,700,000 ක්වූ ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනවලින් සියයට 100 ක්ද, තවත් පුනරාවර්ථන වැය විෂයයන් 05 ක් හා මූලධන වැය විෂයයන් 05 ක් සඳහා සලසා ගෙන තිබුණු පිළිවෙලින් රු.19,300,000 ක් හා රු.562,000,000 ක් වූ ශුද්ධ ප්‍රතිපාදනවලින් පිළිවෙලින් රු.6,419,282 ක් හා රු.124,933,527 ක් හෙවත් සියයට 33 ක් හා සියයට 22 ක් උපයෝජනය කර නොතිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව හා ප්‍රතිපාදන ඉතිරිවීමට හේතු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති බව.	-එම -

2.2 බැරකම් හා බැඳීම්වලට එළඹීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ අදහස් දැක්වීම	නිලධාරීගේ	නිර්දේශය
<p>(අ) මුදල් රෙගුලාසි 94(1) ප්‍රකාරව වාර්ෂික ඇස්තමේන්තුවල මුදල් ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා කිසිදු වියදමකට හෝ බැඳීමකට හෝ නොබැඳිය යුතු වුවද, මූලධන වැය විෂයයන් 03 ක හා සැපයුම් හා සේවා වැය විෂයයන් නොවන පුනරාවර්තන වැය විෂයයන් 04 ක ප්‍රතිපාදන ඉතිරිය ඉක්මවා රු.95,246,005 ක බැරකම්වලට බැඳී තිබුණි.</p>	<p>හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම ප්‍රතිපාදන මත බැඳීම්වලට එළඹීමට උත්සාහ ගන්නා බව, සෞඛ්‍ය සේවයේ ස්වාභාවය අනුව අත්‍යාවශ්‍ය කාර්යයන්වලදී ප්‍රතිපාදන සීමාව ඉක්මවා බැරකම්වලට එළඹෙන බව හා ප්‍රතිපාදන නොලැබීමද මේ සඳහා හේතුවී ඇති බව.</p>		<p>මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 94(2) ප්‍රකාරව වාර්ෂිකව පුනරාවර්තනය වන සැපයුම් හා සේවා වැය විෂයයන් 03 ක් සඳහා එළඹ තිබුණු රු.31,513,451,330 ක බැරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන (iv) යටතේ දක්වා නොතිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව හා ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී සියළු බැරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිවැරදිව සටහන් කරන බව.</p>		<p>බැරකම් සියල්ල මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන (iv) යටතේ දැක්විය යුතුය.</p>
<p>(ඇ) 2017 අප්‍රේල් 27 දිනැති අංක 255/ 2017 දරන රාජ්‍ය ගිණුම් වක්‍රලේඛයේ 03 හා 04 ඡේද ප්‍රකාරව, එක් එක් වියදම් ශීර්ෂ සඳහා වූ බැඳීම් හා බැරකම් ප්‍රමාණය හඳුනා ගැනීම සඳහා සෑම වියදම් ඒකකයක් විසින්ම තම බැඳීම් හා බැරකම් පිළිබඳ තොරතුරු CIGAS වැඩසටහනට ඇතුළත් කිරීමට පියවර ගතයුතු වුවද, ඒ අනුව කටයුතු නොකිරීම නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන III හි ඇතුළත් රු.31,614,422,394 ක් වූ බැරකම් භාණ්ඩාගාරය විසින් SA 92 අකෘතියට අනුව පිළියෙල කර තිබුණු සමුච්චිත බැරකම් පිළිබඳ ප්‍රකාශයට ඇතුළත් කර නොතිබුණු අතර එම ප්‍රකාශය තුළ ඇතුළත් කර තිබුණු රු.15,826,262 ක් වූ බැරකම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන III හි ඇතුළත් කර නොතිබුණි.</p>	<p>නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව හා ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව පිළියෙල කරන බව.</p>		<p>රාජ්‍ය ගිණුම් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

(ඇ)	කැගල්ල මහරෝහල විසින් පෞද්ගලික අංශය වෙත ඇති රු.77,916,508 ක බැරකම්, රාජ්‍ය සංස්ථා ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල වෙත ඇති බැරකම් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන III හි දක්වා තිබුණි.	නිරීක්ෂණය සමඟ එකඟවන බව හා ඉදිරි වසරේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී නිවැරදි අංශයන් යටතේ අදාළ බැරකම් සටහන් කිරීමට පියවර ගන්නා බව.	මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන III නිවැරදිව පිළියෙල කළ යුතුය.
-----	--	--	---

2.3 රජයේ නිලධාරීන්ට අත්තිකාරම් ගිණුම් පිළිබඳ සැසඳුම් ප්‍රකාශය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----
(අ) ආයතන සංග්‍රහයේ XXIV වැනි පරිච්ඡේදයේ 1.6, 1.7 හා 6.3 වගන්ති හා 2004 ඔක්තෝබර් 11 දිනැති අංක 118 දරන ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛයේ 1.1.7 ඡේදය ප්‍රකාරව, ස්ථාන මාරුවී ගිය නිලධාරීන්ගේ ණය ශේෂ තෙමසක් තුළ නිරවුල් කළ යුතු වුවද, වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ සිට ස්ථාන මාරුවී ගිය නිලධාරීන් 14 දෙනෙකුගේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට වර්ෂ 06 ක කාල සීමාවක් ඉක්මවා තිබුණු නොපියවූ ණය ශේෂවල එකතුව රු.373,310 ක් විය.	ඇතැම් ණය ශේෂ වර්ෂ 30 ක් පමණ ඉක්ම වූ ඒවා බව හා අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව.	ජාතික අයවැය වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ආයතන සංග්‍රහයේ XXIV වැනි පරිච්ඡේදයේ 4.2.4 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව නිලධාරියෙකු විශ්‍රාම ගැනීමට නියමිතව ඇති කල්හි ඔහුගෙන් අයවිය යුතු සියළුම ණය පිළිබඳ විස්තර විශ්‍රාම වැටුප් අධ්‍යක්ෂ වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, 4.2.5 වගන්තිය ප්‍රකාරව නිලධාරියාගේ පරිවර්තන විශ්‍රාම වැටුපෙන් හෝ පාරිතෝෂිත මුදල්වලින් හෝ අයකර ගත යුතුය. 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන් 16 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු මුළු ණය ශේෂය රු.1,758,540 ක් වූ අතර එම ණය අයකර ගැනීම සඳහා ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කර තිබුණු නොතිබුණු බව හෝ ඊට හේතුවූ වෙනත් කරුණු තිබේද යන බව හෝ විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. එම ණය ශේෂ අතරින් විශ්‍රාම ගිය නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු වසර 04 කට වඩා පැරණි රු.728,281 ක්ද විය.	අයකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා බව.	ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය. අදාළ තොරතුරු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ඇ) 2019 ජූනි 27 දිනැති අංක 05/2019 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 3(ඉ)(ii) ප්‍රකාරව, සේවය හැර ගිය නමුත් නැවත සේවයේ පිහිටුවා නොතිබුණු නිලධාරීන්ගේ ජාතික හැඳුනුම්පත් අංකය මැතිවරණ කොමසාරිස් වෙත ඉදිරිපත් කර පදිංචිය පිළිබඳව විස්තර විමසා ප්‍රාදේශීය ලේකම් මගින් එම නිලධාරීන්ගේ වත්කම් පිළිබඳව තහවුරු කර ගැනීමෙන් අනතුරුව නීතිපති මගින් ණය මුදල අයකර ගත යුතු වුවද, 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට සේවය හැරගිය නිලධාරීන් 28 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු මුළු ණය ශේෂය රු.1,499,023 ක් එපරිදි අයකර ගෙන නොතිබුණු අතර ඉන් සියයට 70 ක් හෙවත් රු.1,109,560 ක් වර්ෂ 05 කට වඩා වැඩි කාලයක් පැරණි ණය ශේෂ විය.

-එම-

රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2.4 ලැබිය යුතු මුදල්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2015 වර්ෂයේ සිට 2021 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 06 ක කාලපරිච්ඡේදය තුළදී වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් සපයා ගෙන තිබුණු මුළු පිරිවැය රු.2,779,325,736 ක්වූ ඖෂධ හා වෛද්‍ය උපකරණ අයිතම 96 ක් තත්ත්වයෙන් අසමත්වී තිබුණි. නමුත් අදාළ සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර එපරිදි අයකර ගත යුතු මුදල ගිණුම්ගත කිරීමටද කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ වෙනුවට එම සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවිය යුතු හරපත් වටිනාකම් පැවතිය හොත් පමණක් අයවිය යුතු අගය අඩුකර ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව,

<p>(i) තත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ හා වෛද්‍ය උපකරණ වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවෙන් අයවිය යුතු රු.2,490,654,288 කින් හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවෙන් අයවිය යුතු රු.109,679,357 කින් පිළිවෙලින් රු.1,745,495,043 ක් හා රු.16,336,218 ක් පමණක් එම සංස්ථා වෙත ගෙවිය යුතු මුදලින් අයකරගෙන තිබුණි.</p>	<p>ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවෙන් අයකර ගෙන තිබුණු රු.526,257,295 ට අමතරව රු.218,901,950 ක් මේ වන විට එම සංස්ථාව වෙත ගෙවීමට තිබුණු හර නිවේදනවලින් අයකර ඇති බව හා අයකර ඇති මුළු මුදල රු.745,159,245 ක් වන බව</p>	<p>සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කළ යුතු අතර අයවිය යුතු මුදල් ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	---	---

<p>(ii) රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවෙන් අයවිය යුතු රු.5,786,480 ක් 2022 වර්ෂයේ ඇණවුමක් මගින් පියවා ගැනීමට අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණු නමුත් 2022 අප්‍රේල් 30 දින වන විටත් එම මුදල අයකර ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවෙන් අයවීමට ඇති රු.5,786,480 ක් සඳහා ඖෂධ නැවත නොමිලේ සැපයීමට එකඟවී ඇති බව.</p>	<p>-එම-</p>
--	---	-------------

<p>(iii) දේශීය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අයවිය යුතු රු.106,083,436 ක් අයකර ගැනීම සඳහා වර්ෂ 04 ත් වර්ෂ 06 ත් අතර කාලයක් තුළදී නෛතික ක්‍රියාමාර්ග හෝ වෙනත් ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>දේශීය සැපයුම් සැපයුම්කරුවන්ට අවස්ථා දෙකකදී දැනුම් දී ඇතත් පිළිතුරු නොලැබුණු බැවින් නැවතත් දැනුම් දීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා නිසි ක්‍රියාමාර්ගවලට එළඹිය යුතුය.</p>
--	---	--

<p>(iv) දේශීය නිෂ්පාදකයින්ගෙන් අයවිය යුතු රු.53,769,733 ක් එම ආයතනවලට කරනු ලබන ඉදිරි ගෙවීම්වලින් අයකර ගැනීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් ලබාදී තිබුණු අනුමැතිය සඳහා භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබා ගැනීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරන බව හා අදාළ සැපයුම්කරුවන් වෙත ඉදිරි ගෙවීම් කිරීමේදී ඉතිරි මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව,</p>	<p>භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ අනුමැතිය ලබාගෙන අදාළ අයකිරීම් සිදුකර ගිණුම්ගත කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
---	---	--

<p>(ආ) මුදල් රෙගුලාසි 170(3) ප්‍රකාරව භාණ්ඩ හෝ උපකරණ නියම වශයෙන් විකිණීමෙන් ලැබෙන මුදල් වියදම් අයකර ගැනීම් යන්තම ඇතුළත් නොවන අතර එසේ ලැබෙන මුදල් ආදායම් ගිණුමකට බැර කළ යුතුය. නමුත් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සතු රෝහල් හා ආයතන 17 ක් වෙත ලාභාන්තිකයක් සහිතව සපයා තිබුණු වෛද්‍ය සැපයීම් වෙනුවෙන් ලැබෙන මුදල් ගිණුම්ගත කිරීම සඳහා ආදායම්</p>	<p>මෙම දෝෂය හඳුනාගෙන ඇති බව, ඖෂධ හා වෛද්‍ය සැපයීම් වෙනුවෙන් ලැබෙන ආදායම් බැරකිරීම සඳහා ගිණුම් ශීර්ෂයක් ලබා ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.</p>	<p>වෛද්‍ය සැපයීම් බාහිර ආයතන වෙත සැපයීමෙන් ලැබෙන මුදල් හා අනෙකුත් ආදායම් වැය විෂයට බැර නොකර ආදායම් ගිණුමකට බැර කළ යුතු අතර මුදල් අයකර</p>
--	---	---

ගිණුමක් පවත්වා නොතිබුණු අතර එපරිදි ලැබෙන මුදල් වෛද්‍ය සැපයීම් වැය විෂයට බැර කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී පමණක් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය වෙත එපරිදි ලැබී තිබුණු රු.668,924,078 ක් ආදායම් ගිණුමකට බැර කරනු වෙනුවට වෛද්‍ය සැපයීම් වැයවිෂයට බැර කර තිබීම හේතුවෙන් එම වැය විෂය තුළ නිවැරදි වියදම නිරූපනය නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. තවද අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතන සතු රෝහල් හා ආයතන 17 ක් වෙත සපයා තිබුණු වෛද්‍ය සැපයුම් වෙනුවෙන් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු රු.4,313,096,301 ක් අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

ගැනීම සඳහා නිසි ක්‍රමවේදයක් අනුගමනය කර අයවිය යුතු මුදල් ගිණුම්ගත කිරීමටද කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහලට යොමුකළ රෝගීන්ගේ සැත්කම් වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු මුදල්, එම රෝහල වෙත 2017 වර්ෂයේ සිට 2021 මාර්තු දක්වා නිකුත් කළ වෛද්‍ය සැපයීම් වෙනුවෙන් අයවිය යුතු රු.732,507,049 කට විධිමත් අනුමැතියකින් හා එකඟතාවයකින් තොරව හිලවී කර තිබුණු අතර වටිනාකම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කරද නොතිබුණි. එසේම එම රෝහල විසින් ලබාදුන් ශේෂ සනාථ සහතිකයට අනුව වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය වෙත තවදුරටත් නිරවුල් කළ යුතු මුදල රු.323,950,148 ක් විය. වෙනස රු.408,556,901 ක් සඳහා හේතු ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල වෙත මුදලට ඖෂධ ලබා දීමටත් හෘද සැත්කම් සඳහා වියදම් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ලබා දීමටත් යෝජනා කරමින් මුදල් අමාත්‍යාංශ ලේකම්ගෙන් අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා ඉල්ලීම් කර ඇති බව, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල හා වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය අතර ගිණුම් සැසඳීම් කරමින් ශේෂයන් අතර වෙනස්කම් හඳුනා ගනිමින් පවතින බව හා ඖෂධ ලබාදීම් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් මාසික පරිගණක වාර්තා (Computer System report) ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල වෙත යැවීමට කටයුතු යොදා ඇති බව.

මෙවැනි හිලවී කිරීම් සඳහා භාණ්ඩාගාර යෙන් විධිමත් අනුමැතියක් හා එකඟතාවයක් ලබා ගත යුතු අතර ගනුදෙනුව නිසි පරිදි ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

2.5 නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය වූ නීති, රීති හා රෙගුලාසිවල විධිවිධානවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත විග්‍රහ කර දැක්වේ.

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය			
(i) මුදල් රෙගුලාසි 395 (ඌ)	මුදල් බැංකුවේ තැන්පත් කිරීම, වෙක්පත් ලිවීම හෝ මුදල් පොත පවත්වා ගැනීමට සම්බන්ධ නොවූ නිලධාරියෙකු විසින් බැංකු සැපයුම් ප්‍රකාශ පිළියෙල කළ යුතු වුවද, වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයේ මුදල් පොත පවත්වා ගෙන යන නිලධාරියා විසින්ම බැංකු සැපයුම් ප්‍රකාශයද පිළියෙළ කරන බැවින් ඒ සම්බන්ධයෙන් නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් නොතිබුණි.	ගිණුම් අංශයේ නිලධාරීන් ස්ථාන මාරුවීම නිසා සිටින නිලධාරීන් විසින් ප්‍රධාන ගණකාධිකාරීගේ දැඩි අධීක්ෂණය යටතේ රාජකාරි ආවරණය කරන බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව නිසි අභ්‍යන්තර පාලනයක් පැවැත්වීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ii) මුදල් රෙගුලාසි 880 හා 2022 මාර්තු 16 දිනැති අංක 04/2022 දරන ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශ වක්‍රලේඛය	රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය හා වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ ඇප තැබීම් කළ නිලධාරීන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොකළ බැවින් ඇප මුදල් නිසි පරිදි අයවන බව හා විශ්‍රාමික නිලධාරීන්ගේ ඇප තැන්පතු ආපසු ගෙවීම්වල නිවැරදිතාවය තහවුරු කරගත නොහැකි විය.	වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ ඇප තැබීම් කළ නිලධාරීන්ගේ නාම ලේඛනය පිළියෙල කර ඇති බව හා විශ්‍රාම ගිය හා ස්ථාන මාරු ලබා ඇති නිලධාරීන්ගේ ඉල්ලීම් ලිපි අනුව පරිපාලන නිලධාරී වෙත පාස් පොත් නිකුත් කිරීම විස්තර ඉදිරිපත් කර ඇති බව.	මුදල් රෙගුලාසි හා රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය. ඇප තැබීම් කළ නිලධාරීන් හා සම්බන්ධ තොරතුරු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ආ) 2020 අගෝස්තු 28
 දිනැති අංක 01/2020
 දරන රාජ්‍ය මුදල්
 චක්‍රලේඛය

- (i) 9.1(ආ) ඡේදය කිසියම් විශේෂිත කාර්යයක් සඳහා මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පමණක් තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබාදිය හැකි නමුත් වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටුවල සහභාගීත්ව දීමනා සහ සංග්‍රහ කටයුතු සඳහා මාණ්ඩලික නොවන නිලධාරියෙකු වෙත අවස්ථා 39 කදී රු.1,499,000 ක තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබාදී තිබුණි.
- 2022 වර්ෂයේ සිට ඉදිරියට මාණ්ඩලික නිලධාරීන්ට පමණක් තත්කාර්ය අතුරු අග්‍රිම ලබාදීමට කටයුතු කරන බව.
- මුදල් රෙගුලාසි හා රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
- (ii) 11.1 ඡේදය වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා 2022 මාර්තු 31 දිනට පෙර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, 2022 මැයි 25 දින වන විටත් එම වාර්තා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- 2021 වාර්ෂික තොග සමීක්ෂණය පැවැත්වීම සඳහා ලේඛන යාවත්කාලීන කර භෞතික තොග පරීක්ෂා කිරීම ආරම්භ කර ඇති බව.
- වාර්ෂික භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා නියමිත දිනට පෙර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

2.6 අධිකාරී බලය නොමැති වූ ගනුදෙනු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2021 වර්ෂය සඳහා රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් නිසි ලෙස මූල්‍ය බලතල පැවරීම සිදුකර නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් වියදම් අනුමත කිරීමේ බලය ලැබී නොතිබුණු වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයෙහි අධ්‍යක්ෂ විසින් 2021 මාර්තු මාසය තුළදී පමණක් එකතුව රු.510,264,040 ක් වූ ගෙවීම් වවුචර් 61 ක් අනුමත කර තිබුණි.

2021 ජනවාරි 27 අමාත්‍යාංශ ලේකම් විසින් අත්සන් කරන ලද බලතල පැවරීමේ ලිපියේ අනපසුවීමකින් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ අධ්‍යක්ෂකගේ තනතුර සටහන් කර නොමැති බව හා 2022 ජනවාරි 28 දිනැති ලිපිය මඟින් එය නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ බව.

මූල්‍ය බලතල නිසි ලෙස පැවරීමට හා වාර්තා කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 සැලසුම් කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----	නිර්දේශය -----
<p>2020 අගෝස්තු 28 දිනැති අංක 02/2020 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛයේ 03 ඡේදය ප්‍රකාරව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය සඳහා පමණක් එම අංශය විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් 2021 පෙබරවාරි 25 දින පිළියෙල කර තිබුණු වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ ඉහතින් සඳහන් වක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව පැවතිය යුතු ආයතනයේ සංවිධාන ව්‍යුහය, අනුමත කාර්යමණ්ඩලය හා දැනට සේවයේ සිටින කාර්යමණ්ඩලය පිළිබඳ විස්තර, අනුමත අයවැය පදනම් කරගත් ප්‍රමුඛතා අනුව සකස් කළ ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම, ක්‍රියාත්මක කාලරාමුව හා එම ක්‍රියාකාරකම්වල අපේක්ෂිත නිමවුම් හෝ ප්‍රතිඵල, වාර්ෂික ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වන අක්මුදල් අවශ්‍යතා සැලැස්ම, සැලසුම් කරඇති ප්‍රධාන සංවර්ධන වැඩසටහන් වෙනුවෙන් වන වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම හා අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම ඇතුළත් කර නොතිබුණි. 2021 වාර්ෂික අයවැය ඇස්තමේන්තුවෙන් එම අංශය වෙත සලසා තිබුණු මුළු ප්‍රතිපාදනය රු.මිලියන 475 ක් පමණක් වුවද, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ ඇස්තමේන්තු වියදම රු.මිලියන 8,559.30 ක්වූ ක්‍රියාකාරකම් 58 ක් සැලසුම් කර තිබුණි. සැලැස්ම කර තිබුණු ක්‍රියාකාරකම් 58 න් සියයට 100 යක ප්‍රගතියක් ලබා තිබුණු ක්‍රියාකාරකම් සංඛ්‍යාව 02 ක් පමණක් වූ අතර ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙන් සියයට 56 ක් හා ඇස්තමේන්තු වියදම රු.මිලියන 4,786.4 ක් වූ ක්‍රියාකාරකම් 36 ක් සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය හෝ භෞතික ප්‍රගතිය වාර්තා කර නොතිබුණි.</p>	<p>2021 වර්ෂය තුළ covid 19 ව්‍යාප්තිය නිසා රාජකාරියට වාර්තා කිරීමේ ගැටළුවලට මුහුණ පෑමට සිදුවීම, බොහෝ ක්‍රියාකාරකම් පෙර වර්ෂවල ආරම්භ කර තිබුණු බැවින් ඒවා අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමට මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාදී නොතිබීම ආදී වූ හේතු මත රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල නොකළ බව හා ඉදිරි වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කිරීමෙන් පසුව අවශ්‍ය වුවහොත් සංශෝධිත ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට කටයුතු කරන බව.</p>	<p>රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.</p>

3.2 මෙහෙයුම් දුර්වලතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) 2012 දෙසැම්බර් 13 දිනැති අංක අමප/12/1602/509/005/-11 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව නව වෛද්‍ය සැපයීම් හඳුන්වාදීමේ හා නුසුදුසු වෛද්‍ය සැපයීම් ඉවත්කිරීමේ කටයුතු පිළිබඳව තීරණ ගැනීම සඳහා වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු පත්කර තිබුණු අතර මෙම කමිටු නිර්දේශයකින් තොරව කිසිදු වෛද්‍ය සැපයීමක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ රජයේ රෝහල්වල භාවිතය සඳහා ප්‍රසම්පාදනය නොකළ යුතුය. එසේ වුවද, 2021 වර්ෂය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කාල රාමුවට අනුකූලව 2020/2021 වර්ෂය සඳහා වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු 2020 අගෝස්තු මාසයේදී ආරම්භ කර 2022 ජූනි 20 දින වන විට අවසන් කර නොතිබුණි. 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට, ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව මූල්‍යමය ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සියයට 71 ක් හා භෞතික ඉලක්කය සපුරා ගැනීම සියයට 58 ක් පමණක් විය. 2020/2021 වර්ෂය සඳහා වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු වාර්තා 2022 ජූනි 20 දින වන විටදී නිකුත් කර නොතිබුණි. මෙම කමිටු සාමාජිකයින් සක්‍රීයව දායක කර ගැනීමට සමාලෝචන කමිටු පැවැත්වෙන දිනයන් කල් ඇතිව ඔවුන් වෙත දන්වා නොතිබුණු අතර භාණ්ඩාගාර අනුමැතියකින් තොරව කමිටු සාමාජිකයන්ට හා අනෙකුත් සභායක නිලධාරීන්ට එම කමිටුවලට සහභාගිවීම වෙනුවෙන් සහභාගිත්ව දීමනාවක් හා සංග්‍රහ දීමනාද ඇතුළුව 2021 වර්ෂය සඳහා රු.1,150,000 ක් වැය කර තිබුණි.</p>	<p>2020 මාර්තු 20 දින සිට මැයි මාසය වන තෙක් COVID වසංගත තත්වය නිසා සෞඛ්‍ය ලේකම්ගේ අනුමැතිය මත 2020 ජූලි 17 දින පළමු කමිටු රැස්වීම පැවැත්වූ බව, 2020 වර්ෂයේදී කමිටු 14 ක් හා 2021 වර්ෂයේදී කමිටු 52 ක් පැවැත්වූ බව, මේ වන විට අවසන් වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු වාර්තාව කමිටු සාමාජිකයන් ලවා පිළියෙල කරවා ගැනීමට යොමු කර ඇති බව, සෞඛ්‍ය ලේකම්ගේ අනුමැතියෙන් අනතුරුව 2022 ජූනි 30 දින වන විට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව, වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු සාමාජිකයන්ට දුරකථන ඇමතුම්, විද්‍යුත් තැපෑල හා ජංගම දුරකථන කෙටි පණිවිඩ මගින් දැනුවත් කරන බව හා අංක 1822/1 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය අනුව සියලුම ගෙවීම් සිදුකර ඇති බව.</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය හා රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභාවේ නියෝගය ප්‍රකාරව, ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කාලරාමුවට අනුකූලව වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු පවත්වා මූල්‍ය හා භෞතික ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. කමිටු පැවැත්වෙන දිනයන් නිශ්චිතව තීරණය කර කල් අතිව කැඳවීමේ ලිපි නිකුත් කළ යුතුය. අංක 1822/1 දරන චක්‍රලේඛය භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛයක් නොවන බැවින්ද, එය සෞඛ්‍ය ලේකම් විසින් නිකුත් කර තිබුණු අභ්‍යන්තර චක්‍රලේඛයක් බැවින්ද, විධිමත් භාණ්ඩාගාර අනුමැතියකින් තොරව දීමනා නොගෙවිය යුතුය.</p>

(ආ) 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට වෛද්‍ය සැපයුම් කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය තුළ වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම 21,678 ක් ඇතුළත් කර තිබුණි. ඉල්ලුම් කරන ලද පරිමාව වෙනස්වීම, හදිසි ඇණවුම් ස්ථාපනය කිරීම, අඩංගු ඇසුරුම වෙනස්වීම, පෙනී වෙනුවට කරල් සැපයුම් කිරීම, කමිටු අනුමැතිය නොමැති ඇතැම් අයිතම අමුද්‍රව්‍ය වශයෙන් භාවිතා කිරීම සහ සැපයුම්කරුවන්ගේ පිරිවිතර වෙනස්වීම වැනි විවිධ අවශ්‍යතාවයන් මත වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය නොමැතිව වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතියට ඇතුළත් කර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය නොමැති ඖෂධ අයිතම 557 ක්ද, ශල්‍ය අයිතම 5,557 ක්ද, රසායනාගාර අයිතම 2,144 ක්ද වශයෙන් මුළු වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම 8,258 ක් පරිගණක පද්ධතියට ඇතුළත් කර තිබුණු අතර එය පරිගණක පද්ධතියට ඇතුළත් කර තිබුණු මුළු වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 38 ක් විය.

වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම 8,258 ක් වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටුවේ අනුමැතියෙන් තොරව මිලදී ගෙන ඇති බව සඳහන් කිරීම නිවැරදි නොවන බව, වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටුව අනුමත කරන ලද යම් වෛද්‍ය සැපයුමක, ඉල්ලුම් කරන ලද පරිමාව වෙනස් වීම, පෙනී වෙනුවට කරල් සැපයීම, අඩංගු ඇසුරුම වෙනස්වීම හේතුකොට ගෙන ඖෂධ ලබා ගැනීමට සිදු වන නමුත් පද්ධතියට ඇතුළත් කිරීමට නව SR අංකයක් නිකුත් කළ යුතු බව හා එම වෛද්‍ය සැපයුම් සඳහා වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටුවේ අනුමැතිය තිබෙන බව.

විවිධ හේතුවෙන් මත වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය නොලැබීම් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය විසින් 2021 වර්ෂය සඳහා වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය නොමැති පිරිවැය රු.මිලියන 67,520 ක්වූ වෛද්‍ය සැපයුම් අයිතම 104 ක් ඇණවුම් කර තිබුණු අතර ඖෂධ අයිතම 22 ක් සඳහා රු.මිලියන 52,922 ක්ද, ශල්‍ය ද්‍රව්‍ය අයිතම 50 ක් සඳහා රු.මිලියන 2,924 ක්ද, රසායනාගාර අයිතම 32 ක් සඳහා රු.මිලියන 5,109 ක්ද, වශයෙන් 2022 මාර්තු 10 දින වන විට එකතු වටිනාකම රු.මිලියන 60,955.6 ක් සැපයුම්කරුවන් වෙත ගෙවා තිබුණි.

වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය නොමැති අයිතම සඳහා නැවත ඇණවුම් නිකුත් කිරීමට නොහැකි වන ලෙස තොග පාලන නිලධාරීන්ට පද්ධතියට ප්‍රවේශවීම අවහිර කර ඇති බව.

වට්ටෝරු සමාලෝචන කමිටු අනුමැතිය ඇති වෛද්‍ය සැපයුම් පමණක් මිලදී ගත යුතුය.

(ඇ) සෙල්සියස් අංශක 25 ට අඩු උෂ්ණත්වයක තැබිය යුතු පිරිවැය රු.මිලියන 120.29 ක් වූ ඖෂධ අයිතම 05 ක් සෙල්සියස් අංශක 30 ට වැඩි උෂ්ණත්වයන් සහිත ගබඩාවන්හි තබා තිබුණු බවද, එම ඖෂධ අතර ආසාත්මිකතා, දියවැඩියා රෝග සඳහා භාවිතා කරන ඖෂධ හා ප්‍රතිජීවක ඖෂධ පැවති බවද 2022 මාර්තු 28 දින සිදුකළ භෞතික විගණන පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය විය.

මේ වන විට උෂ්ණත්වය පාලනය කළ හැකි වර්ග අඩි 28,000 ක ගබඩාවක් වේයන්ගොඩ ප්‍රදේශයෙන්ද, වර්ග අඩි 49,000 ක ප්‍රමාණයෙන් යුත් ගබඩාවක් ශාවස්තිපුරයෙන්ද ලබා ගෙන ඇති බව, මීට අමතරව ඖෂධ ගබඩා පහසුකම් නැංවීමේ ව්‍යාපෘතිය මඟින් 2020 වර්ෂය තුළදී රු.මිලියන 65.37 ක් හා 2021 වර්ෂය තුළදී රු.මිලියන 233.34 ක් වැය කර ආයතන 81 ක ප්‍රාදේශීය ගබඩා පහසුකම් වැඩි දියුණු කර ඇති බව හා ඒ අනුව ඉදිරියේදී මෙම ගැටළු අවම කර ගැනීමට බලාපොරොත්තු වන බව.

වෛද්‍ය සැපයීම් ප්‍රමිති තත්ත්වයෙන් ගබඩා කර තැබීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) 2013 වර්ෂයේදී ආරම්භ කර තිබුණු කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මිලියන 119.3 ක් වූ මධ්‍යම වායුසමීකරණ පද්ධතිය සවිකිරීම හා අළුත්වැඩියා කිරීමේ කොන්ත්‍රාත්තුව ගිවිසුම් ප්‍රකාරව 2016 ඔක්තෝබර් 31 දින වන විට අවසන් කළ යුතු වුවද, 2022 මාර්තු 28 දින වන විට වැඩ අවසන් කර තිබුණි. නමුත් තාක්ෂණික හා පාරිසරික ගැටළු හේතුවෙන් මෙම පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද ගබඩා තුළ නියමිත උෂ්ණත්වය පවත්වා නොගැනීම නිසා ඖෂධවල තත්ත්වය පිළිබඳ සෑහීමකට පත්විය නොහැකි විය. ඖෂධ, ශල්‍ය ද්‍රව්‍ය හා රසායනික ද්‍රව්‍ය පවතින ගබඩා පරිශ්‍රයේ වූ ගිනි නිවන උපකරණ 2018 වර්ෂයේ සිට කල් ඉකුත්වී තිබුණු නමුත් 2022 ජූනි 28 දින වන විටත් සේවා කිරීම් කර නොතිබුණි.

වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ නවීන තාක්ෂණයෙන් යුතු මධ්‍යගත වායු සමීකරණ පද්ධතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු කරගෙන යාමේදී ඇති වූ තාක්ෂණික දෝෂ හේතුවෙන් අදාළ උපදේශන කටයුතු සඳහා රාජ්‍ය ඉංජිනේරු සංස්ථාවෙන් උපදේශන සේවා ඉල්ලා ඇති බව, එම නිර්දේශ අනුව ඉදිරියේදී කටයුතු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව හා ප්‍රධාන ගබඩාවේ ගිණි නිවන උපකරණ සවි කිරීම සඳහා අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකර කොන්ත්‍රාත්තුව 2022 මැයි 30 දින පවරා ඇති බව.

අදාළ කොන්ත්‍රාත් කටයුතු කඩිනමින් නිම කරවා ගැනීමටත්, ගිනි නිවීම උපකරණ නියමිත දිනවලදී සේවා කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් නිර්මාණය වන වෛද්‍ය සැපයීම් හිඟය වළක්වා ගැනීමට දේශීය වෙළඳපලින් වෛද්‍ය සැපයීම් මිලදී ගැනීම නිසා 2007 වර්ෂයේ සිට 2016 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 10 ක කාලය තුළදී රු.මිලියන 5,166 ක අතිරේක පිරිවැයක් දැරීමට සිදුවූ බව වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් හඳුනාගෙන තිබුණු නමුත් වගකිව යුතු පාර්ශව හඳුනාගැනීමට හා අයකර ගැනීමට කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි. 2016 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා වූ වර්ෂ 04 ක කාලය තුළදී රු. මිලියන 575 ක අතිරේක පිරිවැයක් වැයකර තිබුණු නමුත් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව විසින් සැපයුම්කරුවන් වගකිව යුතු බවට හඳුනාගෙන තිබුණු රු.මිලියන 254 කින් රු.මිලියන 165 ක් පමණක් අයකර ගෙන තිබුණි. සැපයුම්කරු වගකිව යුතු නොවන, ඇණවුම් ඉදිරිපත් කිරීමේ හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ අඩුපාඩු හේතුවෙන් දැරීමට සිදු වූ රු.මිලියන 292.7 ක් හා තවත් රු.මිලියන 28 ක් සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පාර්ශව හඳුනාගැනීමට හා අයකර ගැනීමට පියවර ගෙන නොතිබුණි.

එක් එක් රෝහල් විසින් දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී ගන්නා වෛද්‍ය සැපයීම් වෙනුවෙන් වැය කරන අතිරේක පිරිවැය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අයකර ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද හඳුනාගෙන නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රජයේ රෝහල් විසින් පිරිවැය රු.මිලියන 852 ක් වූ වෛද්‍ය සැපයීම් වර්ග දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී ගෙන තිබුණු නමුත් ඊට අදාළ අතිරේක පිරිවැය අයකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණි.

2022 මැයි 30 දිනට රාජ්‍ය ඖෂධ සංස්ථාව විසින් ප්‍රධාන ඇණවුම ප්‍රමාදවීම නිසා දේශීය වෙළඳපොලින් ඖෂධ මිලදී ගැනීම සඳහා වැයවී ඇති ලෙස හඳුනාගත් අතිරේක පිරිවැය පිළිබඳ තොරතුරු හා රෝහල් විසින් සිදුකළ දේශීය මිලදී ගැනීම් පිළිබඳ තොරතුරු විශ්ලේෂණය කර ඒ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ යුතු ආකාරය සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ ලබා ගැනීම සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන කමිටුව වෙත යොමු කර ඇති බව.

එක් එක් රෝහල් හා වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී ගන්නා වෛද්‍ය සැපයීම් වෙනුවෙන් වැය කරන අතිරේක පිරිවැය සැපයුම්කරුවන්ගෙන් අයකර ගැනීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් හඳුනාගෙන ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

(උ) තත්ත්වයෙන් අසමත් වෛද්‍ය සැපයුම් අතරින් බොහොමයක දෘශ්‍ය අංශු පැවතීම, පෙනී කැඩීයාම, වර්ණය වෙනස්වීම, බ්‍රිතාන්‍ය ඖෂධවේද පිරිවිතරයන්ට අනුකූල නොවීම (does not confirm to BP specification), ක්ෂුද්‍රජීවී දූෂණය (Microbial Contamination) ආදී කරුණු හඳුනාගෙන තිබුණු අතර ඒ හේතුවෙන් භාවිතයෙන් ඉවත් කර හෝ භාවිතය අත්හිටුවා තිබුණි. එපරිදි තත්ත්වයෙන් අසමත්ව භාවිතයෙන් ඉවත් කළ රු.929,701,978 ක් වූ වෛද්‍ය සැපයීම් 56 ක හෘද රෝග, අක්ෂි ආසාදන, පිළිකා, වකුගඩු රෝග සඳහා භාවිතා කරන ඖෂධ තිබුණු බව වැඩිදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

තත්ත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ රෝගීන්ට නිකුත්වීම අවම කිරීම සඳහා එවැනි දෝෂ අවම හොඳ නිෂ්පාදන භාවිතාවන් අනුගමනය පිළිබඳ සහතිකලත් (GMP Certificates) නිෂ්පාදන පමණක් මිලදී ගැනීමට කටයුතු කරන බව, 2020 ජුනි මාසයට පෙර කාලසීමාවේදී ඖෂධ නිකුත් කිරීමට පෙර ඖෂධවල තත්ත්වය පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක නොවූ නමුත් ඉන් පසු ලැබෙන ඖෂධ කාණ්ඩ කිහිපයකින් නියැදි ලබා ගෙන රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ රසායනාගාරය වෙත යවා පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ආරම්භ කර ඇති බව, දින 07 ක් තුළදී මෙම පරීක්ෂණ වාර්තා ලබා දෙන අතර ඒ වන තුරු එම ඖෂධ නිකුත් නොකරන බව, තත්ත්වයෙන් අසමත් වූවහොත් එය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා නැවත එම කාණ්ඩයෙන්ම නියැදියක් ජාතික ඖෂධ තත්ත්ව රසායනාගාරය වෙත යවන බව හා ඖෂධ වර්ග 316 ක් පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පමණක් රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ පහසුකම් ඇති බැවින් ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය මගින් ඖෂධ වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට සැලසුම් සකස් කරමින් පවතින බව.

තත්ත්වයෙන් අසමත් වෛද්‍ය සැපයුම් ලැබීම අවම වන අකාරයට රසායනාගාරය පරීක්ෂණ ප්‍රමාණය ඉහළ නංවා ගැනීමට හා වෙනත් සුදුසු විධිමත් පියවර අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඌ) රෝහල් වෙත ඖෂධ නිකුත් කිරීමට පෙර ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය යටතේ ක්‍රියාත්මක ජාතික ඖෂධ තත්ත්ව ආරක්ෂණ රසායනාගාරය (National Medicines Quality Assurance Laboratory - NMQUAL) මගින් තත්ත්වය පරීක්ෂා කිරීමේ හැකියාවක් නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ඖෂධ තත්ත්වයෙන් අසමත් බවට වාර්තාවන අවස්ථාව වන විට එම ඖෂධවලින් බොහෝ ප්‍රමාණයක් රෝගීන් විසින් භාවිතා කර අවසන් බව වර්ෂ ගණනාවක සිටම නිරීක්ෂණය කළ නමුත්

නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය යටතේ පවතින නාරාහේන්පිට කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශය යටතේ තිබුණු ඉඩමේ පදිංචි අනවසර පදිංචිකරුවන් ඉවත් කිරීම සඳහා වන්දි ගෙවීම අවශ්‍ය බව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය දන්වා ඇති බව, එම කටයුතු සඳහා අදාළ පාර්ශවයන් සමඟ සාකච්ඡා පවත්වමින් සිටින බව, නමුත් මේ දක්වා දෙපාර්ශවයන් අතර අවසන් එකඟතාවයකට එළඹීමට නොහැකිවී ඇති බව හා ගෙවිය යුතු වන්දි මුදල් නිවැරදිව තීරණය

ස්වාධීන ප්‍රතිතනයලත් තෙවන පාර්ශවීය පරීක්ෂණාගාරයක් ලෙස කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනයේ (ITI) ඖෂධ රසායනාගාරය මේ සඳහා භාවිතා කිරීමට කටයුතු කළ හැකිද යන්න සොයා බැලිය යුතුය.

සමාලෝචිත වර්ෂයේදීත් එම තත්ත්වයන් මහභූර ගැනීම සඳහා ඖෂධ රෝහල්වලට නිකුත් කිරීමට පෙර තත්ත්වය පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඖෂධ අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා ස්වාධීන ප්‍රතිතනයලත් තෙවන පාර්ශවීය පරීක්ෂණාගාරයක් ලෙස රු.මි.ලියන 99 ක වියදමින් කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය (ITI) තුළ ඉදිකර 2019 වර්ෂයේ සිට පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණු ඖෂධ රසායනාගාරය මේ සඳහා භාවිතා කිරීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය හෝ ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය කටයුතු කර නොතිබුණි.

කිරීමෙන් පසු ඒ අනුව ඉඩම පවරා ගැනීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාවක් ඉදිරියේදී ඉදිරිපත් කරන බව.

(එ) තත්ත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ පිළිබඳ දැනුම්දීමේ වක්‍රලේඛ නිකුත් කිරීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් තත්ත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ රෝගීන්ට ලබාදීම වැළැක්වීමේ අරමුණින් 2020 වර්ෂයේ සිට PRONTO පරිගණක පද්ධතිය මගින් වෛද්‍ය සැපයීම් භාවිතය අත්හිටුවීමේ නියෝග අදාළ රෝහල් හා ආයතන වෙත දැනුම් දෙන බවට විගණනය වෙත වාර්තා කර තිබුණු නමුත්, PRONTO පරිගණක පද්ධතිය, 1,521 ක් වූ සමස්ථ රෝහල් පද්ධතියෙන් රෝහල් 1,381 ක ස්ථාපිත කර නොතිබීමත්, පද්ධතිය ප්‍රාදේශීය රෝහල් මට්ටම දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (MSMIS Expansion Project) 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අත්හිටුවා ස්වස්ථ නමින් නව තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමේ කාර්යය කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම රු.මි.ලියන 101.8 කට පෞද්ගලික සමාගමක් වෙත ප්‍රදානය කිරීමත් නිසා සමාලෝචිත වර්ෂයේදීද එම අරමුණ සම්පූර්ණ කර ගත නොහැකිවී තිබුණි.

තත්ත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ පිළිබඳ දැනුම්දීමේ වක්‍රලේඛ PRONTO පරිගණක පද්ධතිය මගින් මේ දක්වා රෝහල් වෙත නිකුත් කරන බව, PRONTO පද්ධතියේ හඳුනාගත් දුර්වලතා හේතුවෙන් ස්වස්ථ නමින් පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීමට කටයුතු කරන බව හා එමගින් තත්ත්වයෙන් අසමත් ඖෂධ පිළිබඳ දැනුම් දීමේ වක්‍රලේඛ ප්‍රමාදයකින් තොරව රෝහල් වෙත ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වන බව.

අරමුණ සම්පූර්ණ කර ගැනීමේ හැකියාව සොයා බැලිය යුතුය.

(ඒ) ඇස්තමේන්තුගත අයිතම මිලදී ගැනීම සඳහා මාස 11 ක සැපයුම් කාලයක් සහිතව ඇණවුම් නිකුත් කිරීම ප්‍රතිපත්තිය වූ නමුත් ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනකට අනුව කටයුතු කර නොතිබීම හේතුවෙන් මාස 11 න් වැඩි කාලයක් හෝ මාස 11 ට වඩා වැඩි කාලයක් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සඳහා ගතකර තිබුණි. 2020 හා 2021 වර්ෂවලදී වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් නිකුත් කර තිබුණු ඇතැම් ඇණවුම්වල ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අවසන් කිරීම සඳහා මාස 12 න් මාස 27 අතර කාලයක් ගතකර තිබුණි.

රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවෙන් කොවිඩ් වසංගතයට අවශ්‍ය එන්නත් මිලදී ගැනීමට හා ඔක්සිජන් ඇතුළු අනෙකුත් ද්‍රව්‍ය සැපයීමට ප්‍රමුඛතාවය ලබා දුන් බැවින් 2020/2021 වර්ෂ වලදී ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනට අනුව කටයුතු කිරීමට නොහැකි වූ බව හා අවශ්‍යතාවය අනුව කටයුතු කිරීමට සිදුවූ බව.

ඇණවුම් කිරීම හා ඇණවුම්වල ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීමට විධිමත් වැඩපිළිවෙලක් යෙදිය යුතු අතර ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදයන් අවම කර ගත යුතුය.

(ඔ) වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් ඒ ඒ වර්ෂයට අදාළ ඇණවුම් ලැයිස්තු මාස 11 ක සැපයුම් කාලයක් සහිතව (Lead Time) ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව වෙත Medical Supplies Management Information System - MSMIS පරිගණක පද්ධතිය හරහා ඉදිරිපත් කරන නමුත්, පරිගණක පද්ධතිය හරහා සංස්ථාව වෙත නිකුත් කරන ඇණවුම්වල ලිඛිත පිටපත් සංස්ථාවේ ආනයන අංශයට යැවීමට දින 18 කට වඩා වැඩි කාලයක් ගතකර තිබුණු අතර, ඉන් පසුව පමණක් ජ්‍රසම්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණු බැවින් මාස 11 ක් වූ සැපයුම් කාල සීමාවෙන් සැලකිය යුතු කාලයක් ඇණවුම් නිකුත් කිරීමේ හා ඇණවුම් ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා ගත කර තිබුණි. වැදගත් ඖෂධ ලෙස සැලකෙන (vital items) ඖෂධ අයිතම 08 කට හා අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධවලට (essential) අදාළ ඇණවුම් 90 කින් 41 කට අදාළ ඇණවුම් ලැයිස්තු, වර්ෂයේ මුල් මාස දෙකෙහිදී පරිගණක පද්ධතිය මගින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව වෙත නිකුත් කර තිබුණු නමුත් එම ඇණවුම් ලැයිස්තුවල ලිඛිත පිටපත් රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ ආනයන අංශය වෙත යැවීමට දින 18 න් මාස 06 න් අතර කාලයක් ගතවී තිබුණි. සංස්ථාව වෙත 2021 හා 2022

ඇණවුම නිදහස් කළ දින සිට ලිඛිත පිටපත ලබාදීම සඳහා දින 18 ක කාලයක් ගතවී ඇති බව හා සත්‍ය වශයෙන් ඇණවුම් කළ දිනය ලෙස සැලකිය යුත්තේ ඇණවුම් නිදහස් කළ දිනය වන බව, වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් වර්ෂය මුලදී ඉදිරි වර්ෂයේ අවශ්‍යතාවය, පවතින තොග තත්වය, පාරිභෝජන රටාව අනුව එම ඇණවුම් අවලංගු කිරීම, අත්හිටුවීම, ප්‍රමාද කිරීම සිදු කිරීම මගින් අතිරික්ත තොග ඇතිවීම් වලක්වා ගනිමින් ඇණවුම් නිකුත් කරන බව, අදාළ වෛද්‍ය සැපයීම් අයිතම සැපයීමට මාස 11 ඉක්මවා කාලයක් ගත විය හැකි බව, එය ඇත්ත වශයෙන්ම ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදයක් නොවන බව හා වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ තොග අවශ්‍යතාවය මත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ප්‍රමාද කිරීමක් වන බව.

සත්‍ය වශයෙන් ඇණවුම් කළ දිනය ලෙස ඇණවුම් නිදහස් කළ දිනය සලකා බලා නිරීක්ෂණය සිදුකර ඇති බැවින්, පරිගණක පද්ධතිය හරහා අදාළ ඇණවුම් නිසි පරිදි ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

වර්ෂ වෙනුවෙන් ඇණවුම් 34 ක් නිකුත් කර තිබුණු නමුත් 2022 මැයි 31 දින වන විටත් ඉන් ඇණවුම් 27 කට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු අවසන් කිරීමට අදාළ නිලධාරීන් අපොහොසත්වී තිබුණි.

(ඕ) වෛද්‍ය සැපයීම් කළමනාකරණයට ප්‍රධාන වශයෙන් සම්බන්ධවන වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව යන රාජ්‍ය ආයතන අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් හා සම්බන්ධීකරණයක් පැවතිය යුතු වුවද, එවැනි සම්බන්ධතාවයක් හා සම්බන්ධීකරණයක් නොතිබුණු බව වසර ගණනාවක සිට නිරීක්ෂණය වූ අතර එම ආයතන විසින් ඇණවුමට අදාළ කටයුතු හුදකලාව සිදු කරමින් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් ඊළඟ වර්ෂය වෙනුවෙන් ඇණවුම් කරන 13,000 ක් පමණ වන වෛද්‍ය සැපයීම් අයිතමවල ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය කිරීමට වසර ගණනාවක සිට ප්‍රමාණවත් පියවර ගෙන නොතිබුණි.

(ක) ඖෂධ ඇණවුම් කිරීමේ සිට තොග ලැබෙන අවස්ථාව දක්වා එක් එක් පියවර පද්ධතියට ඇතුළත් කර (Status) අදාළ ඇණවුම සම්බන්ධ ප්‍රගතිය යාවත්කාලීන කිරීමේ පහසුකම පරිගණක පද්ධතිය මඟින් ඉහතින් සඳහන් සියළුම ආයතන වෙත ලබාදී තිබුණු නමුත් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ නිලධාරීන් ඇණවුමට අදාළ තොරතුරු වසර 07 ක් තිස්සේ පැවති තාක්ෂණික ගැටළුවක් හේතුවෙන් පද්ධතියට ඇතුළත් නොකරන බව නිරීක්ෂණය විය. සංස්ථාව විසින් ඇණවුමට අදාළ තොරතුරු වෙනත් පරිගණක පැවරුම්පත් (Excel) හරහා තොරතුරු ගබඩා කර තිබුණු බැවින් අදාළ ටෙන්ඩරයේ තාක්ෂණික ඇගයීම් සිදුකළ දිනය, ප්‍රසම්පාදන කමිටු තීරණ ලබාදුන් දිනය, ණයවර ලිපි විවෘත

ඖෂධ නිෂ්පාදනය, සැපයීම් හා නියාමන රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය පිහිටවීමෙන් පසුව සැපයුම් දාම කළමනාකරණ සම්බන්ධ ප්‍රගතිය මාසිකව සිදු කරන බව හා එහිදී මාස 03 කට වඩා තොග මට්ටම් ඇති අයිතම පිළිබඳව විශේෂ අවධානය යොමු කරන බව.

MSMIS පද්ධතිය මඟින් ඖෂධ ඇණවුම් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් නිකුත් කළද ප්‍රසම්පාදන කටයුතුවලට අවශ්‍ය මිලදී ගැනීමේ කොන්දේසිවල තොරතුරු ඇතුළත් කිරීමට වෙබ් අතුරු මුහුණතක් (Web Interface) සඳහා පහසුකම් නොමැති බව, මේ නිසා ප්‍රසම්පාදන හා ඉදිරි කටයුතු සඳහා මෙම පද්ධතිය භාවිතා නොකරන බව හා ඒ අනුව ඉදිරියේදී නව පද්ධතියක් මගින් මෙම අඩුපාඩු සපුරාලීමට කටයුතු කරන බව.

MSMIS පද්ධතිය මඟින් නිකුත් කරන ඇණවුම් පිළිබඳව වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව යන රාජ්‍ය ආයතන අතර මනා සම්බන්ධතාවයක් හා සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වා ගත යුතුය.

ඇණවුම සම්බන්ධ ප්‍රගතිය යාවත්කාලීන කිරීමේ පහසුකම පරිගණක පද්ධතිය මඟින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව වෙත ලබාදී ඇති බැවින් එය උපයෝගී කර ගෙන ඇණවුම සම්බන්ධ ප්‍රගතිය යාවත්කාලීන කළ යුතුය.

කළ දිනය ආදී තොරතුරු ක්ෂණිකව ලබා ගත නොහැකි විය. මේ හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදනයේ ප්‍රමාදයට වගකිව යුතු වන්නේ කවුරුන්දැයි පරීක්ෂා කිරීමට හා තීරණ ගැනීමට මෙන්ම ඇණවුමේ වර්තමාන ප්‍රගතිය පිළිබඳව ක්ෂණිකව තොරතුරු දැනගැනීමට වැඩි කාලයක් ගතවන බව නිරීක්ෂණය විය.

3.3 දේශීය අරමුදල්වලින් ක්‍රියාත්මක කළ ව්‍යාපෘති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

දැනට පවතින දේශීය ඖෂධ අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 15 ක් පමණක් රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව ඇතුළු ආයතන 15 කින් පමණ නිෂ්පාදනය කරන බැවින්, වසර 2025 වන විට දේශීය නිෂ්පාදනය සියයට 40 ක් දක්වා වැඩි කර ගැනීමේ අරමුණින් හා ඖෂධ නිෂ්පාදනයට ආයෝජන ආකර්ශනය ඇතිකර ගැනීමේ අරමුණින් මුළු පිරිවැය ඇස්තමේන්තුව රු.මිලියන 2,460 ක්වූ හම්බන්තොට ආරබොක්ක වතුයායේ ඖෂධ සඳහා වෙන්වූ විශේෂිත ඖෂධ නිෂ්පාදන කලාපයක් පිහිටුවීම සඳහා 2020 නොවැම්බර් 17 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි. මෙම ආයෝජන කලාපය අක්කර 400 ක භූමි ප්‍රදේශයක අදියර දෙකක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, පළමු අධියර වශයෙන් අක්කර 200 ක් තුළ ඖෂධ නිෂ්පාදන සමාගම් 20 ක් හා දෙවන අධියර යටතේ තවත් අක්කර 200 තුළ තවත් ඖෂධ සමාගම් 20 ක් පිහිටුවීම සඳහා සැලසුම් කර තිබුණි. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව, ව්‍යාපෘති කලාපයේ ඉදිකිරීම් 2021 පළමු කාර්තුව අවසානයේදී ආරම්භ කර පළමු අධියරෙහි යටිතල පහසුකම් සැපයීම් 2021 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා රු.මිලියන 250 ක අමතර ප්‍රතිපාදනයක් රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත සලසා තිබුණි. එසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් සලසා තිබුණු රු.මිලියන 250 ක්වූ මුළු ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.මිලියන 197.20 ක් පමණක් වැයකර තිබුණු අතර ඉතිරිය රු.මිලියන 52.80 ක් හෙවත් මුළු ප්‍රතිපාදනයෙන් සියයට 21 ක් විය. ප්‍රවේශ මාර්ග සම්බන්ධතාව ලබාගැනීම සඳහා සලසා තිබුණු රු.මිලියන 50 ක

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

ප්‍රවේශ මාර්ග ඉදිකිරීම සම්බන්ධයෙන් ඉල්ලීම් ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් ඉදිරිපත් නොකළ බැවින් ඒ සඳහා ගෙවීම් නොකළ බව, මෙම ව්‍යාපෘතිය ශ්‍රී ලංකා ආයෝජන මණ්ඩලයේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදු කරන බව, ආයෝජන මණ්ඩලයේ නිර්දේශය පරිදි කලාපයට අවශ්‍ය වීදුලි සැපයුම ලබා ගැනීම සඳහා රු.මිලියන 53.2 ක් සහ ජලය සැපයීම වෙනුවෙන් රු.මිලියන 144 ක් ගෙවූ බව හා අදාළ කාර්යය ආයෝජන මණ්ඩලය විසින් නිර්දේශ කර තිබුණු බව හා ආයෝජන මණ්ඩලයේ අරමුදල්වලින් වැය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු කාර්යන්වල ප්‍රගතිය ආයෝජන මණ්ඩලයෙන් ලබා ගෙන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන බව.

නිර්දේශය

ආයෝජන කලාපය ඉදිකිරීමේ ප්‍රගතිය කාලීනව සොයා බැලිය යුතුය.

ප්‍රතිපාදන මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත ලබාදී නොතිබීම එම ඉතිරියට හේතුවී තිබුණි. විදුලිය සැපයීම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත රු.මිලියන 53.20 ක්ද, ජලසැපයුම ලබාදීම සඳහා ජාතික ජලසම්පාදන හා ජලාප්‍රවාහන මණ්ඩලය වෙත රු.මිලියන 144 ක්ද සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ලබාදී තිබුණු නමුත් ඊට අදාළ ලදුපත් ගෙන්වා ගැනීමට හා කාර්යය ඉටුකිරීම පිළිබඳ භෞතික පරීක්ෂාවක් සිදුකිරීමට 2022 ජූනි 20 දින වන විටත් කටයුතු කර නොතිබුණි. 2021 වර්ෂය තුළදී ආයෝජන මණ්ඩලයේ අරමුදල්වලින් රු.මිලියන 360 ක් වැය කිරීමට සැලසුම්කර තිබුණු නමුත් එම කාර්යයන් ඉටුකිරීමේ ප්‍රගතිය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

3.4 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් ඇස්තමේන්තුගත වෛද්‍ය සැපයුම් මිලදී ගැනීම සඳහා මාස 11 ක සැපයුම් කාලයක් සහිතව රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව වෙත ඇණවුම් නිකුත් කිරීම ප්‍රතිපත්තියවී තිබුණි. එසේ වුවද, එම ඇණවුම් සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 90 ක් පමණ නිසි වේලාවට සපයා නොතිබුණි. ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා සැලැස්සී කර තිබුණු කාලයට වඩා වැඩි කාලයක් විවිධ ස්ථරයන්වලදී ගත කිරීම හා සැපයුම්කරුගේ ප්‍රමාදය වෛද්‍ය සැපයුම් සැපයීමේ ප්‍රමාදයට හේතුවන නමුත් එම හේතු නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට හා ප්‍රමාදයන් අවම කර ගැනීමට සුදුසු පියවර ගෙන නොතිබුණි. මෙම ප්‍රමාදය හේතුවෙන් සෑම වර්ෂයකදීම ඉතා විශාල පිරිවැයක් සහිත වෛද්‍ය සැපයීම් දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී ගෙන තිබුණු අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.මිලියන 852 ක් වටිනා වෛද්‍ය සැපයීම් දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී

එක් වර්ෂයක් තුළදී සැපයීමට සිදුවන ඖෂධ සංඛ්‍යාව 15,000 කට අධික වන බව හා එම ඖෂධ සැපයීමට ගතවූ කාලය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් සිදුකර ඉදිරි පියවර ගන්නා බව.

ඇස්තමේන්තුගත වෛද්‍ය සැපයුම් මිලදී ගැනීම සඳහා ගත කරන මාස 11 ක සැපයුම් කාලය නැවත සමාලෝචනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා ගත වන කාලය හා ප්‍රමාදයට හේතු නිසි පරිදි හඳුනාගැනීමට හා ප්‍රමාදයන් අවම කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය. දේශීය වෙළඳපලින් මිලදීගැනීමට සිදුවීම අවම කර ගත යුතුය. නොපමාව අදාළ වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

ගෙන තිබුණි. සැපයුම ප්‍රමාද වන ඖෂධ පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය මගින් සිදුකර සවිස්තර වාර්තාවක් මාසයක් තුළදී කාරක සභාව වෙත ලබාදිය යුතු බවට 2021 නොවැම්බර් 17 දින රාජ්‍ය ගිණුම් කාරක සභාව විසින් නියෝග කර තිබුණු නමුත් අමාත්‍යාංශයේ අභ්‍යන්තර විගණන ඒකකය විසින් එවැනි වාර්තාවක් කාරක සභාව වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- (ආ) රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබුණු 2022 වර්ෂයේ හිඟ ඖෂධ ලේඛනයෙහි දැක්වෙන 2020/2021/2022 වර්ෂ වෙනුවෙන් ඇණවුම් ඉදිරිපත් කර තිබුණු ඖෂධ අයිතම 23 ක නොග ලැබීමේ කාලසටහන් නිරන්තරයෙන් සංශෝධනයට ලක්කර තිබීම, වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය හා ප්‍රසම්පාදන කමිටු විසින් ඇණවුම් තාවකාලිකව අත්හිටුවීම, ඇණවුම් අවලංගු කිරීම හා කොවිඩ් 19 රෝග ව්‍යාප්තිය හේතුවෙන් ඉල්ලුම පහළ යාම වැනි කරුණු හේතුවෙන් එම ඖෂධ අයිතම 23 හි හිඟයක් හට ගෙන තිබුණි.
- ඉල්ලුම උච්චාවචනයවීම, ඇණවුම් අත්හිටුවීම, ඇණවුම් අවලංගු කිරීම, covid 19 වසංගතය හේතුවෙන් ඉල්ලුම පහළ යාම, ලැබීමට නියමිත වූ පෙර ඇණවුම් ලැබීම, ඇණවුම් ලැබීමේ ප්‍රමාදයන්, ගබඩා පහසුකම්, තොගවල කල් ඉකුත් වීමේ දිනයන්, තොග වටිනාකම්, එකම ඖෂධයේ විවිධ මාත්‍රා පැවතීම, ආදේශක ඖෂධ පැවතීම, තොග තත්වයෙන් අසමත්වීම් වැනි හේතු මත තොග ලැබීමේ කාල සටහන් නිරන්තරයෙන් සංශෝධනය කරන බව හා එසේ සංශෝධනය කිරීමෙන් අනවශ්‍ය ලෙස තොග එක්රැස් වීමෙන් සිදුවන තොග හානි අවම කර ගැනීමට හැකිවන බව.
- තොග හිඟයක් ඇතිවීම අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය සියළු ක්‍රියාමාර්ග විධිමත් ලෙස ගත යුතුය.
- (ඇ) 2020 වර්ෂය සඳහා ඇණවුම නිකුත් කර මාස 07 කට පසු වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් ඇණවුම අවලංගු කර තිබීම, 2021 හා 2022 වර්ෂ වෙනුවෙන් ඇණවුම් ඉදිරිපත් කර නොතිබීම, 2019 වර්ෂය වෙනුවෙන් නිකුත් කර තිබුණු ඇණවුම මාස 21 කට පසු නැවතත් සංශෝධනය කර තිබීම වැනි වාර්ෂික ඇණවුම් නිසි පරිදි සැලසුම් නොකිරීම හේතුවෙන් 2022 වර්ෂය වන විට ඉතා අත්‍යවශ්‍ය (Vital) ඖෂධයක් වන ජලහීනිකා රෝගයට නිරාවරණය වූ රෝගීන්ට ලබා දෙන Anti Rabies Serum පවතින තොග හා සාමාන්‍ය මාසික අවශ්‍යතාවය සලකා බලා තොග ඇණවුම් තාවකාලිකව අත්හිටුවූ බව, මෙම ප්‍රසම්පාදනය සම්බන්ධයෙන් ලැබුණු අභියාචනා සහ ඒවායේ තාක්ෂණික කරුණු සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ සම්පූර්ණ ඇගයීමක් සිදුකර හා අභියාචනා විමර්ශනය කර මෙම ප්‍රසම්පාදනය තොග සැපයීමේ කාලසීමාවට බොහෝ කල් වෙලා ඇතිව අවසන් කර ගැනීමට රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව සමත් වූ බව, ඒ ඇණවුම් පිළිබඳව පසු විපරම් කිරීමට හා සංශෝධිත ඇණවුම් නොපමාව ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය. තොග හිඟයක් ඇතිවීම අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය සියළු ක්‍රියාමාර්ග විධිමත් ලෙස ගත යුතුය.

ඖෂධයේ හිඟයක් ඇතිවී තිබුණි. තවද 2022 වර්ෂය සඳහා ඇණවුම නිකුත් කර මාස 12 කට පසු ජලහීනිකා රෝග සන්කාරයට අවශ්‍ය වන්නාවූ Anti Rabies (TC) එන්නත මිලදී ගැනීමේ සැපයුම්කරු තෝරා ගෙන තිබීම හේතුවෙන් 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ මෙම අයිතමයේ තොග මට්ටම මාසයකට වඩා අඩු කාලයක් සඳහා පමණක් ප්‍රමාණවත් වී තිබුණි.

වන විට පැවති තොගයෙන් කොටසක් කල් ඉකුත්වූ බැවින් නැවත තොගයේ අවශ්‍යතාවය මත 2019 ඇණවුමෙන් තාවකාලිකව අන්තිටවූ 55,000 ක තොගයක් නැවත ඉල්ලුම් කළ බව හා එම තොගයෙන් වහාම සපයන ලෙස දැනුම් දුන් 30,000 ක තොගය නොලැබුණු බැවින් තොග හිඟයක් ඇතිවූ බව.

(ඇ) 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට තොග ශුන්‍ය වූ වැදගත් (Vital) ඖෂධයක් වූ හෘද රෝග සඳහා භාවිතා කරන Streptokinase එන්නතේ 2022 වර්ෂය වෙනුවෙන් වූ ඇණවුම 2021 ජනවාරි මාසයේදී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව වෙත නිකුත් කර තිබුණු නමුත් සැපයුම්කරුවන්ගෙන් ලංසු ඉදිරිපත් නොවීම නිසා දෙවරක් ටෙන්ඩරය අවලංගු කර නැවත කැඳවා තිබුණි. 2022 මාර්තු මාසය වන විටත් ටෙන්ඩරය ඇගයීම් මට්ටමේ පැවති බැවින් තොග හිඟයක් නිර්මාණය වී තිබුණි.

Streptokinase යන ඖෂධය සංකුලතා වැඩි බැවින් හා නවතම පර්යේෂණ අනුව මෙම ඖෂධයෙන් අපේක්ෂිත ප්‍රතිපල ලබා නොදීම නිසා මෑතකදී නව ඖෂධයක් ලෙස Tenecteplase 40mg හඳුන්වාදී ඇති බව, මේ නිසා Streptokinase යන ඖෂධය සඳහා තිබෙන ඉල්ලුම අඩුවී ඇති බව, වර්ෂයකට අවශ්‍ය වනුයේ අයිතම 504 ක් පමණක් වන බැවින් මේ සඳහා ලියාපදිංචි සැපයුම්කරුවන් නොමැති බැවින් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු ප්‍රමාදවූ බව.

තොග හිඟයක් ඇතිවීම අවම කර ගැනීමට අවශ්‍ය සියළු ක්‍රියාමාර්ග විධිමත් ලෙස ගත යුතුය.

(ඉ) Streptokinase එන්නත භාවිතා කිරීමේදී ඇතිවී තිබුණු අතුරු ආබාධ හේතුවෙන් එම එන්නත වෙනුවට Tenecteplase 40mg එන්නත මිලදී ගෙන තිබුණි. Tenecteplase 40mg එන්නත සඳහා ඉකුත් වර්ෂවලදී නිකුත් කර තිබුණු ඇණවුම් සඳහා ලැබීමට නියමිත තොග ප්‍රමාණවත් බැවින් 2022 වර්ෂය වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කළ ඇණවුම අවලංගු කිරීමට 2021 සැප්තැම්බර් 14 දින වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තීරණය කර තිබුණි. නමුත් 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ මාස 02 කට වඩා අඩු කාලයක් සඳහා තොග පවතින බැවින් තොග හිඟයක් නිර්මාණය වී තිබුණි.

නව වෛද්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රතිපල අනුව Tenecteplase 40mg එන්නත වඩා ප්‍රතිපල දායක වූවද, Streptokinase එන්නත හා සැසඳීමේදී මිල ගණන් ඉතා ඉහළ බැවින් රටේ පවතින මූල්‍ය අර්බුදය නිසා නැවත Streptokinase එන්නත යොදා ගැනීමට ඇති හැකියාව සොයා බලමින් පවතින බව.

-එම-

(ඊ) ඇණවුම නිකුත් කර මාස 24 කට වඩා වැඩි කාලයකට පසුව ණයවර ලිපි නිකුත් කර තිබීම හා විවිධ හේතු මත ඇණවුම් සංශෝධනය කර තිබීම වැනි හේතු මත නිර්වින්දන කටයුතු සඳහා භාවිතා කරන Suxamethonium chloride එන්නත 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ සති 02 කට වඩා අඩු කාලයක් සඳහා පමණක් තොග පැවති අතර රෝහල් තුළ මාස 02කට වඩා අඩු කාලයක් සඳහා තොග පැවතුණි.

වාර්ෂිකව ලබා දෙන තොග ඇණවුම්, පරිත්‍යාග ලැබීම්, පෙර ඇණවුම් වල තොග ලැබීම්, තොග භාවිතයේ උච්චාවචනයන් වැනි හේතු මත තොරතුරු පද්ධතිය නිරන්තරයෙන් අධ්‍යයනය කරමින් ඇණවුම් සංශෝධනය කරන බව, එසේ සිදු කිරීමෙන් අනවශ්‍ය තොග එකතු වීම වලක්වා ගත හැකි වන බව, එමගින් ඖෂධ තොග නාස්තිය වලක්වා ගත හැකි වන බව හා ඇණවුම් කළ Suxamethonium Chloride 70,000 ක තොග 2022 මැයි 03 දින වන විට ලැබී ඇති බව.

-එම-

(උ) ඇණවුම නිකුත් කර මාස 27 කට වඩා වැඩි කාලයකට පසුව ණයවර ලිපි නිකුත් කර තිබීම, විවිධ හේතු මත ඇණවුම් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබීම හා අවලංගු කර තිබීම සහ 2022 වර්ෂය වෙනුවෙන් කිසිදු ඇණවුමක් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය විසින් ඉදිරිපත් කර නොතිබීම වැනි හේතු මත අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධයක් වූ ආසාත්මිකතාවන් සඳහා භාවිතා කරන Cetirizine HCL සිරස් ඖෂධය 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට තොග ශුන්‍යවී තිබුණු අතර රෝහල්වල සති 05 කට පමණ ප්‍රමාණවත් තොග පමණක් පැවතුණි. 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල, කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහල හා බදුල්ල මහ රෝහල යන රෝහල්වල තොග මට්ටම් ශුන්‍ය වී තිබුණි.

වාර්ෂික තොග ඇණවුම්, පරිත්‍යාග ලැබීම්, පෙර ඇණවුම් වල තොග ලැබීම්, තොග භාවිතයේ උච්චාවචනයන් නිරන්තරව අධ්‍යයනය කර ඇණවුම් සංශෝධනය කිරීමෙන් අනවශ්‍ය තොග එකතු වීම හා ඖෂධ තොග නාස්තිය වලක්වා ගැනීමට කටයුතු කරන බව, Cetirizine HCL සිරස් ඖෂධය වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ හිඟයක් පවතින නමුත් ඇතැම් රෝහල් වල ප්‍රමාණවත් තරම් තොග පවතින බව, මේ වන විට රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව (SPMC) වෙත ඉදිරිපත් කළ ඇණවුම ලැබීමට මාස 02 ක පමණ කාලයක් ගත වන බව හා මෙම ඖෂධයට ආදේශකයක් ලෙස භාවිත කළ හැකි Syrup Chlopheniramine ඖෂධය මාස 03 කට ප්‍රමාණවත් පරිදි තොග වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ පවතින බව හා එම නිසා මෙම ඖෂධය හිඟවීමෙන් රෝගීන්ට බලපෑමක් සිදු නොවන බව.

-එම-

(ඌ) 2021 වර්ෂය සඳහා වූ ඇණවුමෙහි ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදු කිරීමේදී නිවැරදි තීරණ නොගැනීම හා නිසි පරිදි සැලසුම් නොකිරීම හේතුවෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩල ස්ථාවර ප්‍රසම්පාදන කමිටු මට්ටමේ සිට අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටු මට්ටම දක්වා විතැන්වීම, ඇණවුමේ ප්‍රමාණය වරින්වර වෙනස් කිරීම, අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය වෙනස්වීම හේතුවෙන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටු වෙනත් රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටු වෙත හුවමාරු වීමත්, නැවතත් කොන්ත්‍රාත් වටිනාකම ඉහළ යාම මත රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටු මට්ටමේ සිට අමාත්‍ය මණ්ඩල ස්ථාවර ප්‍රසම්පාදන කමිටු වෙත විතැන් වීමත් ආදී වූ කරුණු හේතුවෙන් ඖෂධ තොගය ලැබීමට ආසන්න වශයෙන් වර්ෂ 02 ක කාලයක් ගතවී තිබීම, 2022 වර්ෂය වෙනුවෙන් 2021 පෙබරවාරි 23 නිකුත් කර තිබුණු ඇණවුමද ඇගයීම් මට්ටමේ පැවතීම හේතුවෙන් අත්‍යාවශ්‍ය ජීවිතාරක්ෂක ඖෂධයක් වන Meropenem1g එන්නත 2022 අප්‍රේල් 22 දින වන විට වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේත්, රෝහල්වලත් මාසයකට අඩු තොග ප්‍රමාණයක් පමණක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම ප්‍රමාදය හේතුවෙන් එකක් රු.481 කට මිලදී ගත හැකිව තිබුණු මෙම ඖෂධය 2021 වර්ෂයේදී රජයේ රෝහල් විසින් එකක් රු.1,956 ත් රු.4,697 ත් අතර වූ විවිධ මිල ගණන් යටතේ රු.මිලියන 49.52 ක් වැයකර දේශීය වෙළඳපලින් මිලදී ගෙන තිබුණි.

මෙම ප්‍රසම්පාදනය කැබිනට් මණ්ඩලය පත් කළ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත යොමු කර ඇති බව, ඒ අනුව තාක්ෂණික ඇගයුම් කමිටුවක්ද පත් කළ බව, කෙසේ වෙතත් එම කටයුතු සිදුවන අතර නිකුත් වූ ප්‍රසම්පාදන අතිරේක 35 ට අනුව මෙම ප්‍රසම්පාදනය නැවතත් අමාත්‍යාංශ ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත යොමු කළ බව, පසුව අවශ්‍යතාව මත මිලදී ගන්නා ප්‍රමාණයන් වැඩි කිරීමට තීන්දු කර තිබූ නිසා නැවතත් අනුමත කිරීමේ සීමාව කැබිනට් මණ්ඩලය පත්කළ ස්ථාවර ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ මට්ටම දක්වා වැඩිවූ බව, කෙසේ වෙතත් පසුව රටේ පැවති මූල්‍ය තත්ත්වය සලකා බලා මෙම ප්‍රමාණය මුල් ප්‍රමාණයට අඩු කිරීමට තීන්දු කළ බව, නැවතත් ප්‍රසම්පාදනය අමාත්‍ය මණ්ඩල ප්‍රසම්පාදන කමිටුව වෙත යොමු කළ බව හා මෙම ඖෂධයේ හිඟ තත්ත්වයක් ඇතිවීමට හේතුව වී ඇත්තේ ප්‍රසම්පාදනයේ මුල් සියයට 50 ට සම්පූර්ණයෙන් ගෙවීම් සිදු නොකිරීම නිසා ඇති වූ තත්ත්වයක් මත බව.

-එම-

(එ)	<p>අංගොඩ උපගබඩාවේ අංක 02 ගොඩනැගිල්ලේ ඉතිරි ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්තුව 2018 ජූලි 18 දින පෞද්ගලික සමාගමක් වෙත ප්‍රදානය කර තිබුණු නමුත් රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 8.9.1 (අ) මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුමකට එළඹී නොතිබුණි. 2018 නොවැම්බර් 11 දින රු.688,789 ක වැඩ ආරම්භ කිරීමේ අත්තිකාරමක් ලබාදීමෙන් පසුව 2019 ජනවාරි 14 දින වන විට සියයට 40 ක වැඩ කොටසක් සම්පූර්ණ කිරීම මත 2019 පෙබරවාරි 16 දින කොන්ත්‍රාත්කරු වෙත රු.1,072,867 ක් ගෙවා තිබුණු අතර රඳවාගත් තැන්පත් මුදල රු.137,939 ක් විය. ඉදිකිරීම් සතුටුදායක ලෙස සිදු කිරීමට අපොහොසත්වීම මත කොන්ත්‍රාත්තුව අවසන් කර තිබුණු නමුත් ඒ වන විට අත්තිකාරම් ඇපකරය හා කාර්යසාධන ඇපකරය කල් ඉකුත්වී තිබුණි. සිදුවී තිබුණු අලාභය රු.934,971 ක් 2022 මැයි 20 දින වන විටත් අයකරගෙන නොතිබුණි. එසේම ඉදිකිරීමේ ඉතිරි වැඩ කොටස් අවසන් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොතිබුණි.</p>	<p>ඉදිරියේදී අදහස් ඉදිරිපත් කරන බව.</p>	<p>ගිවිසුමකට එළඹීමට කටයුතු නොකිරීමට හා අත්තිකාරම් ඇපකරය හා කාර්යසාධන ඇපකරය කල් ඉකුත්වීමට පෙර අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබීමට හේතු හා වගකිව යුතු නිලධාරීන් හඳුනාගැනීමටද, අලාභය අයකර ගැනීමටද හා ඉතිරි වැඩ කොටස් ඉටුකර ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.</p>
-----	---	---	--

(ඒ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී වෛද්‍ය සැපයුම්කරුවන් සම්බන්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල සමාජ සේවා අංශයේ මුළු ගෝස් ඇණවුම මිටර් 30,000,000 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර 2021 අගෝස්තු 03 දිනැති අංක අමප/21/1347/309/078/ටීබීආර් දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය මත 2020 වර්ෂයේදී මිලදීගත් සැපයුම්කරුවන්ගේ 421 ක ලැයිස්තුව පදනම් කරගෙන ඔවුන් වෙත සලාක ක්‍රමය මත හෙවත් සැපයුම්කරුවන්ගේ ධාරිතාවය මත ඇනවුම් ප්‍රදානය කර මිලදී ගෙන තිබුණි. එසේ වුවද, ශල්‍ය ගෝස් සලාක නිර්නය කිරීමේ කමිටුවේ නිර්දේශය ප්‍රකාරව සැපයුම්කරුවන් 261 දෙනෙකුගේ ස්ථානීය පරීක්ෂාවන් සිදුකර නොතිබුණු අතර සැපයුම්කරුවන් ඉදිරිපත් කර තිබුණු ලේඛන මත පමණක් පදනම්ව හා 2015 අංක 05 දරන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරී පනතේ 82 වගන්තිය ප්‍රකාරව ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ බලපත්‍ර නොමැතිවීම මෙන්ම කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනයෙන් (ITI) ලබා ගත් නිෂ්පාදනය පිළිබඳ තත්ත්ව වාර්තා නොතිබීම පිළිබඳව සලකා බැලීමකින් තොරව මිලදී ගැනීම් සිදුකර තිබුණි.

3.5 පාඩු හා හානි

 පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
-----	-----	-----
ඖෂධ සම්බන්ධ පාඩු හා හානි හඳුනාගැනීම, වාර්තා කිරීම හා අයකර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට විධිමත් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන (i) යටතේ දක්වා තිබුණු තවදුරටත් අයකර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට ඇති පාඩු පිළිබඳව වූ නිවැරදි කාල විශ්ලේෂණයට අනුව වර්ෂ 05 ට අඩු රු.මිලියන 281.15 ක් වූ සිද්ධි 72 ක්, වර්ෂ 05 ත් වර්ෂ 10 ත් අතර රු.මිලියන 91.90 ක් වූ සිද්ධි 140 ක් හා වර්ෂ 10 ට වැඩි රු.මිලියන 79 ක් වූ සිද්ධි 73 ක් විය. නමුත් එම පාඩු අයකර ගැනීමට හෝ කපා හැරීමට ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.	මෙම කටයුතු නිරවුල් කිරීම සඳහා මුදල් රෙගුලාසි 104(1) ප්‍රකාරව වගකිව යුත්තන් නිශ්චය කිරීම සඳහා මූලික පරීක්ෂණ කමිටු පත් කිරීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

4. නිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟා කර ගැනීම

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2017 අංක 19 දරන නිරසර සංවර්ධන පනතේ 3.6, 3.9, 11 සහ 11.2 යන අරමුණු ළඟාකර ගැනීම උදෙසා සිය සම්පත් කාර්යක්ෂමව මෙහෙයවිය යුතු විය. තවද, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් පිළියෙල කර තිබුණු නිරසර සංවර්ධන අරමුණු සපුරා ගැනීමේ කාර්ය සාධන ඉලක්ක 3.5 හි ඇතුළත් අන්තරායකර ඖෂධ අවහාවිතය හා හානිදායක ලෙස මධ්‍යසාර භාවිතය ඇතුළු ද්‍රව්‍ය අවහාවිතය වැලැක්වීම සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම ශක්තිමත් කිරීම හා ඉලක්ක 3.8 හි ඇතුළත් මූල්‍ය අවදානමින් ආරක්ෂාව, ගුණාත්මක අත්‍යාවශ්‍ය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් සඳහා ළඟාවීම මෙන්ම ආරක්ෂිත, කාර්යක්ෂම, ගුණාත්මක හා දැරියහැකි මට්ටමේ අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ ලබාගැනීමේ හැකියාව සහ සියලු දෙනාටම එන්නත් ලබාදීම ආදී කරුණු ඇතුළුව සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය ළඟාකර ගැනීම යන ඉලක්ක දෙක රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ඉටුකළ යුතු වුවද, ඒ සඳහා වැඩසටහන් පිළියෙල කර නොතිබුණි.

පැවති කොවිඩ් තත්වය නිසා නිරසර සංවර්ධන අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා අදාළ වැඩසටහන් පිළියෙල කර ගැනීමට නොහැකි වුවද, මූල්‍ය අවදානමින් ආරක්ෂාව, ගුණාත්මක අත්‍යාවශ්‍ය සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවන් සඳහා ළඟාවීම මෙන්ම ආරක්ෂිත, කාර්යක්ෂම, ගුණාත්මක හා දැරිය හැකි මට්ටමේ අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ ලබා ගැනීමේ හැකියාව සහ සියලු දෙනාටම එන්නත් ලබාදීම ආදී කරුණු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ඉටු කර ඇති බව හා ඉදිරියේදී ඒ සඳහා වැඩසටහන් පිළියෙල කරන බව.

නිරසර සංවර්ධන අරමුණු ළඟාකර ගැනීම උදෙසා සම්පත් කාර්යක්ෂමව මෙහෙය විය යුතුය.

5. යහපාලනය

5.1 මහජනයා වෙත සේවා ඉටු කිරීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2016 අංක 12 දරන තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ පනත යටතේ පුරවැසියන් විසින් ඉල්ලුම් කරන තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා තොරතුරු නිලධාරියෙකු පත්කර තිබුණු නමුත් අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා නිලධාරියෙකු පත් කර නොතිබුණි.

අභියාචනා නිලධාරියෙකු පත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.

අභියාචනා සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා නිලධාරියෙකු පත්කළ යුතුය.

(ආ) 2018 ජනවාරි 24 දිනැති අංක 05/2018(1) දරන චක්‍රලේඛයෙන් සංශෝධිත 2008 පෙබරවාරි 06 දිනැති අංක 05/2008 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව පුරවැසි/සේවලාභී ප්‍රඥප්තියක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි. එම චක්‍රලේඛයේ 2.1 ඡේදය ප්‍රකාරව රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ සංස්ථා දෙකෙහි ප්‍රඥප්ති සකස් කිරීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණයන් සිදුකර නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ රජයේ ගිණුම් පිළිබඳ කාරක සභාවේ අධීක්ෂණයට යටත්වන ආයතනයන්හි වාර්ෂික කාර්ය සාධන ඇගයීම්වලදී අමාත්‍යාංශයට නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණයද අහිමිවී තිබුණි.

පැවති කොවිඩ් තත්වය නිසා පුරවැසි/සේවලාභී ප්‍රඥප්තියක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කිරීමට හා රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ සංස්ථා දෙකෙහි ප්‍රඥප්ති සකස් කිරීම හා ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණයන් සිදු කිරීමට නොහැකි බව හා ඉදිරියේදී ප්‍රඥප්තියක් සකස් කර ක්‍රියාවට නැංවීමට කටයුතු කරන බව.

පුරවැසි/සේවලාභී ප්‍රඥප්තියක් පිළියෙල කර ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

5.2 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ අදහස් දැක්වීම

නිලධාරීගේ

නිර්දේශය

2009 ජුනි 09 දිනැති අංක DMA/2009 (1), 2016 ජනවාරි 28 දිනැති අංක DMA/2009(1)(i) සහ 2019 ජනවාරි 12 දිනැති අංක DMA/1-2019 දරන කළමනාකරණ විගණන චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කාර්තුවකට 01 බැගින් වර්ෂයකට විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 04 ක් පැවැත්විය යුතු වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු රැස්වීම් 02 ක් පමණක් පවත්වා තිබුණි.

ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර හා විගණක තනතුරු 02 ක් පුරප්පාඩුව තිබුණු බැවින් 2021 වර්ෂයේ විගණක කළමනාකරණ කමිටු 02 ක් පවත්වා ඇති බව.

චක්‍රලේඛ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

6. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය සඳහා අනුමත තනතුරු 718 න් තනතුරු 221 ක් පුරප්පාඩු වී තිබුණු අතර ඉන් තනතුරු 161 ක් වර්ෂ ගණනාවක සිට පුරප්පාඩුව පැවතීම වෛද්‍ය සැපයීම් ක්‍රියාවලිය විධිමත්ව හා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමට බාධාවක්වී තිබුණි. තවද වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය තුළ අනුමත නොවූ තනතුරක එක් සේවකයෙකු සේවයේ යොදවා තිබුණු අතර, අනුමත තනතුරු 03 ක සේවකයින් 06 දෙනෙකු අතිරික්තව සේවයේ යොදවා තිබුණි.

තනතුරු උසස්වීම් සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පවත්වා නිලධාරීන් තෝරාගෙන පත්වීම් ලබාදීමට කටයුතු කෙරෙමින් පවතින බව, විශේෂ ශ්‍රේණියේ ඖෂධවේදී පුරප්පාඩු 02 න් එකක් සඳහා නිලධාරියකු පත් කර ඇති බව, තවත් තනතුරු 08 ක් සඳහා පුරප්පාඩු පුරවන ලෙස රාජ්‍ය සේවා, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය වෙත දන්වා ඇති බව හා අනෙකුත් දෙපාර්තමේන්තුගත තනතුරු සඳහා සේවා අවශ්‍යතාවය මත ඉදිරියේදී බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.

වෛද්‍ය සැපයීම් ක්‍රියාවලිය විධිමත්ව හා කාර්යක්ෂමව පවත්වාගෙන යාමට පවතින බාධාවන් ඉවත් කළ හැකිවන ලෙස විධිමත්ව පුරප්පාඩු පිරවීමටත්, අතිරික්ත සේවකයින් ඉවත් කිරීමටත් කටයුතු කළ යුතුය.